

A Pécsi Ítéltábla dr. Gyenis Attila ügyvéd által képviselt **felperes neve** címe) felperesnek - dr. Kende Péter ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártalanítás megfizetése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. augusztus hó 23. napján kelt 20.G.21.319/2011/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 22., az alperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 1.502.300 (egymillió-ötszázkétezer-háromszáz) forintba felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 700.000 (hétszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével - az A. depóniájának 2010. május hó 18. napján történt átvágásával - a felperes mezőgazdasági területein - a felperes álláspontja szerint sürgősségi helyzetben - okozott kár megfizetése iránt előterjesztett keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 702.300 forint perköltséget. Bár megállapította, hogy Sz. településen az emberi életet, vagyont veszélyeztető vészhelyzet, sürgősségi helyzet alakult ki 2010. május hó 18. napján az A.áradása, és a depónia megcsúszása miatt, az alperes azonban a jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően járt el a katasztrófa elleni védekezés során, ezért - jogellenes magatartás hiányában - a Ptk.339.§ (1) bekezdés szerinti kártérítési felelőssége nem áll fenn. Megállapította azt is, hogy az alperes a sürgősségi helyzet megszüntetése során nem okozott indokolatlanul nagy kárt, a település közvetlen fenyegetettségéhez képest kisebb kárral, veszéllyel járt az egyébként is víz alatt álló mezőgazdasági területek elárasztása, ezért a Ptk.107.§ (2) bekezdése szerint sem kötelezhető kártérítés megfizetésére. Alaptalannak találta a kártalanítás címén előterjesztett igényt is hivatkozással arra, hogy a kár nem a gát átvágásával okozati összefüggésben következett be, a felperesi földterületeken a gát átvágása előtt is állt a víz a csapadékos idő, a S. felől

érkező ár, és a vízelvezető csatornák nem megfelelő karbantartása miatt. Utalt arra is, hogy az alperes az okozati összefüggés fennállása esetén is az csak az összes veszélyeztetett tulajdonhoz, a veszélyeztetett vagyontárgyakhoz képest számított önkormányzati tulajdon arányában lenne kártalanításra kötelezhető. Az alperes jogi képviselője által elvégzett ügyvédi tevékenység mérlegelésével a megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjat a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése szerint 700.000 forintra mérsékelte.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes terjesztett elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperesi területek 90%-a nem állt víz alatt a depónia átvágása előtt, a kárt a gát indokolatlan helyen történő átvágása okozta. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általa indítványozott igazságügyi szakértői bizonyítást mellőzte, e döntését nem indokolta, utalt arra, hogy az elsőfokú eljárás során kérte szakértő kirendelését.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a javára megítélt ügyvédi munkadíj 2.887.370 forintra történő felemelését kérte hivatkozással arra, hogy a 93.579.000 forint pertárgyértékhez képest a 0,75% mértékű ügyvédi munkadíj jogszabályellenes és méltánytalan. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a munkadíj mérséklését nem indokolta.

A felperes az alperes fellebbezése tekintetében, az alperes fellebbezése tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése részben megalapozott, a felperes fellebbezése alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiak szerint kiegészíti:

A V.által a vízkár elhárítási helyzetről 2010. május hó 18. napján kiadott rendkívüli tájékoztató (11.sorszámú irat melléklete) szerint a D.illetékességi területén az A. tekintetében az elöntés veszélye miatt lokalizáció, védekezésre való felkészülés történt.

A 2010. május hó 19. napján kelt rendkívüli tájékoztató rögzíti, hogy a jobb parti depónia megcsúszása miatt Sz. település védelme érdekében a bal oldali depónia megnyitásra került.

A fenti kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása helyes, és helyes az érdemi döntése is, azonban a másodfokú bíróság nem ért egyet az érdemi döntés jogi indokolásával, ezért mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását és a döntést az alábbiak szerint indokolja:

Felperes keresetét arra alapította, hogy a rendkívüli időjárási körülmények miatt kialakult helyzetben, 2010. május hó 18. napján az alperes polgármestere átvágatta az A. keleti töltését, és ezzel okozati összefüggésben a felperes művelése alatt álló termőföldterület víz alá került, keresetében kártalanítás megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kártalanítási vagy kártérítési igény sikerességéhez a károsultnak azt kell bizonyítania, hogy a kárt a károkozó magatartás, a károkozóként megjelölt személy tevése vagy mulasztása okozta, a kár bekövetkezte és a károkozó magatartás között okozati összefüggés áll fenn. A keresetlevélben foglalt tényállítás mellett ezért a felperesre hárult a perben annak bizonyítása, hogy a károkozó cselekmény - a töltés átvágása - az alperes magatartása, tevékenysége volt.

A perbeli esetben a károkozó magatartásként megjelölt árvízveszélyt elhárító intézkedésként került sor a depónia átvágásra. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16.§ (1) bekezdése értelmében a vizek kártétele elleni védelem érdekében szükséges feladatok ellátása - védőművek építése, fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése, valamint a védekezés - az állam, a helyi önkormányzatok, illetve a károk megelőzésében vagy elhárításában érdekeltek kötelezettsége. A (3) bekezdés szerint a vízügyi igazgatási szervek feladata vízkár elhárítási létesítmények, vízművek fenntartása, fejlesztése, azokon a védekezés ellátása, továbbá mezőgazdasági vízszolgáltatás és vízkár elhárítás feladatainak ellátása, amelynek során a (4) bekezdés alapján a helyi önkormányzatok vízkár elhárítási tevékenységének szakmai irányítását látják el. A helyi önkormányzatok feladata a 16.§ (5) bekezdésben részletezettek szerint a település belterületén a patakok áradásainak megelőzése, a védőművek fenntartása, fejlesztése és azokon a védekezés ellátása, a vizek kártétel elleni védelemmel összefüggő feladatok ellátása. A vizek kártétele elleni védekezés érdekében szükséges feladatok ellátása, az árvízveszélyt elhárító intézkedések megtétele során az intézkedésre kötelezettek hatóságként járnak el.

Az árvíz és belvíz védekezéséről szóló 10/1997.(VII.17.) KHVM rendelet 16.§ (1) bekezdése szerint a vízügyi igazgató köteles gátszakadás veszélye esetén a lokalizációs tevékenység megkezdését elrendelni, míg a 18.§ (1) bekezdése alapján, ha töltésszakadás veszélye fenyeget vagy az bekövetkezett, a víz továbbterjedésének megakadályozásához, illetőleg a víz tereléséhez és visszavezetéséhez a szükséges intézkedéseket a lokalizációs terv alapján haladéktalanul köteles megtenni és a lokalizációs munkák végrehajtásáért felelős vezető kijelölni. A lokalizálás során gondoskodni kell a lokalizációs művek nyílásainak elzárásáról, a védőképességi hiányok megszüntetéséről, szükség estén új lokalizációs művek kiépítéséről, a védvonal többi szakaszán a védekezés zavartalan folytatásáról, a szakadás továbbterjedésének megakadályozásáról, a mentesített területe betört víz kártételeinek csökkentéséről és a mederbe való mielőbbi visszavezetéséről.

A depónia megnyitásáról a hivatkozott jogszabály rendelkezései alapján a V.-nek kell döntenie, és döntött a perbeli esetben is, mely tény a V. Igazgatóság által

kiadott rendkívüli tájékoztató is igazolja, rögzítve, hogy a 10/1997.(VII.17.) KHVM rendelet 18.§ szerinti lokalizálás történt az A.-n. A felperes által megjelölt károkozó intézkedés ezért nem az alperes magatartása, tevékenysége volt, az alperes részt vett az árvízvédelmi tevékenység szervezésében, de a depónia átvágását nem az alperes rendelte el, így a felperes kára nem az alperes magatartásával áll okozati összefüggésben. Az alperes felelősségét az, hogy a lokalizáció érdekében szükséges, a V. által elrendelt intézkedés végrehajtásában közreműködött, nem alapozza meg. Az alperes magatartása és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés hiányában a felperes keresete alaptalan, ezért szükségtelen a kárfelelősség további feltételeinek, illetve a szükséghelyzet fennállásának vizsgálata. Felperes az intézkedés elrendelőjével szemben érvényesítheti kárigényét kártérítés, illetve kártalanítás jogcímén is.

Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy az alperest megillető ügyvédi díj munkadíj mérséklése indokolt, azonban az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj kirívóan alacsony. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvédi munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet a fél és képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj megfizetésére. A 2.§ (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, a bíróság döntését indokolni köteles. Az alperes és jogi képviselője a 2012. január hó 16. napján kelt megállapodásban (csatolva szám alatt) 80.000 forint munkadíjat és pernyertesség esetén a pertárgy értéke alapján számított 3% sikerdíjat kötöttek ki, amelynek összege 2.887.370 forint. A megállapodás szerinti munkadíj mérséklését indokolja az, hogy a perben - bár elsőfokú bíróság tanúbizonyítást fogantatosított - nagy terjedelmű bizonyítás lefolytatására nem került sor, a bíróság 5 tárgyalást tartott, az alperes jogi képviselője 5 beadványt terjesztett elő. A pertárgy értéke alapján a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pontja alapján megállapítható ügyvédi munkadíj 3.819.360 forint lenne, melyhez képest a kikötött munkadíj eleve alacsonyabb összegű volt, ezért az elsőfokú bíróság által alkalmazott 25% mértékű mérséklés indokolatlanul alacsony, a másodfokú bíróság álláspontja szerint a pertárgy értékére is figyelemmel megközelítőleg a kikötött munkadíj kb. 50%-a, 1.500.000 forint összegű munkadíj áll arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét a mérsékelt ügyvédi munkadíjra és az alperes által előlegezett tanúdíjat magában foglaló 1.502.300 forint összegre felemelte.

A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése részben alapos volt, ezért a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a felperest kötelezte az alperes javára másodfokú eljárásban felmerült részperköltség megfizetésére az

alperest képviselő ügyvéd 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján megállapított munkadíja alapulvételével.

Pécs, 2013. május 15.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró